

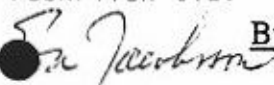
LÄNSSTYRELSEN
GOTLANDS LÄN

BESLUT

1995-06-21

221-547-95

Kulturmiljöenheten

Kopia
Enligt förteckning
sista sidanLänsstyrelsen i
Gotlands län
1995-08-16Överklagande i ar-
ej skett inom fö-
reskriven tid.
Eva Jacobsson
RegistratorByggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Novisen 4, S:t Lars gränd 3 i Visby

Visby innerstad har bevarat egenarten hos gången tids byggnadsskick och är därför att anse som synnerligen märklig. Fastigheten Novisen 4 ingår som en välbevarad del av denna bebyggelsemiljö. Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lag (1988:950) om kulturminnen m m denna fastighet för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen av ovan angivna fastighet skall omfatta bostadshuset och den tillhörande tomten enligt bifogade karta.

BYGGNADSBESKRIVNING

Byggnaden är enligt ett syneprotokoll från år 1741 uppförd i slutet av 1730-talet. På platsen för byggnadens södra hälft fanns tidigare en stenbyggnad av medeltida härkomst. Källaren till medeltidsbyggnaden finns kvar under dagens byggnad.

Byggnaden omfattar två våningar och är av kalksten. Den har en oinredd vind under ett brant valmat tegeltak. Fasaderna är slätputsade med en äldre ljusgul kalkputs. En låg svart sockel finns på den södra sidan. Den östra entrédörren är en nytillverkad kopia av en 1700-talsdörr. Den norra ytterdörren togs upp år 1895 och har en återanvänd dörr från början av 1800-talet. På den östra fasaden finns ett fönster kvar från 1730-talet. Fönster- och dörrsnickerierna är brunmålade. På alla de fyra takfallen finns vardera en plåtklädd takkupa, varav två är tillkomna på 1900-talet.

Endast ett par innerväggar finns kvar från byggnadens ursprungliga planlösning. Den stora förändringen av planlösningen gjordes då en lägenhet inreddes i vardera våningsplanet år 1895. Den ursprungliga skorstensstocken med en mindre bakugn finns kvar i den norra delen av byggnaden. Bredvid ugnen sitter en äldre järnspis inmurad, vilken dock inte är ursprunglig. Vidare finns två innerdörrar, ett fönster och flera avtäckningar av fönsternischer kvar från 1730-talet. En kakelugn från 1800-talet är för tillfället nedmonterad och ett väggskåp från samma tid finns kvar i den nedre våningen.

I huset föddes år 1900 en av Gotlands mest välkända kulturpersonligheter: konstnären, författaren, hembygdsvårdaren m m, David Ahlqvist.

BM avser byggnadens exteriör och interiör i enlighet med skyddsföreskrifterna nedan.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angiven byggnad får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller till. Inga förändringar får heller ske vad gäller murverk och stomme, tak- och fasadmaterial eller övrig exteriör utformning.
2. I byggnadens inre får inte göras ingrepp i eller ändring av bärande konstruktioner, rumsindelning, skorstensstock, väggar, tak- och golvmaterial eller fast inredning som eldstäder och ursprungliga spegeldörrar.
3. Byggnaden skall underhållas så den inte förfaller. Vid underhålls- och reparationsarbeten får endast traditionella material och metoder användas och utförandet skall ske på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
4. Den tillhörande tomten skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas. Ändringar på tomten såsom annan markbeläggning, uppsättning av anordningar som antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar, lampor m m utförs i samråd med länsstyrelsen. Planket med port ingår i BM och får endast ändras i samråd med länsstyrelsen.

FRAMTIDA ÅTGÄRDER

Före underhåll eller restaurering bör kontakt tas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Råd om åtgärder ges av länsstyrelsen.

Till beslutet bifogas länsstyrelsens förslag till riktlinjer för framtida upprustningsarbeten.

Även för BM prövas bygglovpliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Nämnden bör kontaktas i osäkra fall.

EV ÄNDRING AV BM

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot de meddelade skyddsföreskrifterna anses nödvändig av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14§ lag om kulturminnen m m meddela tillstånd häruti.

EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga formulär C. Beslutet skall enligt 3 kap 1§ lag om kulturminnen m m tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Thorsten Andersson.

Föredragande har varit t f länsantikvarie Christian Runeby. I den slutliga handläggningen har även deltagit förste länsassessorn Nils Strehlenert.

Thorsten Andersson

Christian Runeby
t f länsantikvarie

Kopia

RAÄ
Byggnadsnämnden
Gotlands Fornsal
Kulturnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut

RAÄ
Inskrivningsmyndigheten
Fastighetsregistermyndigheten
Gotlands Fornsal
Byggnadsnämnden
Planenheten
Länsantikvarien

RIKTLINJER FÖR FRAMTIDA UPPRUSTNINGSSARBETEN (Förslag II)

- Garagebyggnaden utmed S:t Drottensgatan vilken uppfördes år 1959 är ett dåligt inslag i både gårds- och gatumiljön. På sikt kan den möjligtvis ges en volym, takresning, takmaterial i likhet med den 1700-talsbyggnad som fanns på platsen innan år 1959.
- Planket åt söder får ändras så att det följer tomtgränsen.

Huvudbyggnaden

- Sockeln bör lagas med hydrauliskt kalkbruk samt strykas med asfalttjära.
- För byggnadens utseende skulle det vara önskvärt om fönsterluckorna i nedre våningen rekonstrueras enligt känt 1800-tals utseende.
- Skorstenen bör nätas och putsas med kalkbruk ovan tak.
- Ljusamarturen ovanför den östra ytterdörren bör bytas till en med känt utseende från 1920-30-tal.
- Vindsvåningen får inredas, förutsatt att detta sker med stor varsamhet vad det gäller byggnadens befintliga stomme och tak.
- En länk mellan bostadhusets köksingång och det f d garaget mot den norra tomtgränsen får byggas.

(Observera att ändringar som strider mot BM:s skyddsföreskrifter, t ex som i sista punkten ovan, kräver länsstyrelsens tillstånd. Bygglovpliktiga åtgärder prövas i kommunens byggnadsnämnd.)

